

**Informacja**  
**z realizacji Programu Integracji Społecznej i Aktywizacji Zawodowej**  
**Osób Niepełnosprawnych**  
**w Mieście Suwałki do 2016 roku,**  
**za 2011 - 2014 r.**

**Cel szczegółowy 1. Zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych i starszych.**

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników według danych przedstawionych przez realizatorów				Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.		
<b>1. Usuwanie barier psychospołecznych w procesie integracji osób niepełnosprawnych i ich rodzin ze środowiskiem.</b>								
<b>1.1.</b>	<b>Edukacja społeczności lokalnej, zwłaszcza rodzin osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży w zakresie problemów osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku</b>							
1.1.1.	Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą w Galerii Plaża połączone z bezpłatnym badaniem poziomu cukru we krwi, ciśnienia tętniczego i poradami diabetologa. W 2014 r. obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą odbyły się poprzez organizację spotkania okolicznościowego członków Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków z udziałem lekarza diabetologa, przedstawiciela firmy farmaceutycznej. Przeprowadzone zostały badania krwi, testy paskowe na neuropatię, lekarz przeprowadził wykład na temat cukrzycy i jej powikłań.	liczba osób objętych badaniami	około 600 osób	około 500 osób	około 200 osób	około 58 osób	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna  Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna	2011 – 2013 r.: -sponsorzy 2014 r.: 214,89 zł - budżet samorządowy
1.1.2.	Obchody II i III Suwalskiego Dnia Profilaktyki Nowotworowej połączone z marszem ulicami Suwałk	liczba uczestników	około 100 osób w marszu	około 100 osób w marszu	-	-	Wyższa Szkoła Suwalsko – Mazurska im. Papieża Jana Pawła II w Suwałkach, Fundacja „Życ. Nie umierać”	sponsorzy
1.1.3.	Grupy wsparcia dla rodzin z osobami z zaburzeniami psychicznym prowadzone przez psychologa	liczba osób objętych działaniami	6	8	7	10	Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie	2011 r.: 120 zł - budżet samorządowy 3 120 zł - środki własne

							„Nadzieja”	Stowarzyszenia 2012 r.: 120 zł - budżet samorządowy, 120 zł - środki własne Stowarzyszenia 2013 r.: 480 zł - budżet samorządowy 2014 r.: 520 zł - budżet samorządowy, 900 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.1.4.	„Akademia dla Rodziców” - zajęcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych mające na celu udzielenie instruktażu na temat terapii dzieci	Liczba osób objętych działaniami	7	-	-	-	Stowarzyszenie na rzecz Osób z Autyzmem	2011 r.: 640 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.1.5.	Realizacja tematów dotyczących problemów osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku realizowane w ramach programów nauczania, prowadzenie działalności informacyjnej, upowszechniającej wiedzę na temat problemów dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin	liczba osób objętych działaniami	6 486	7 954	8 887	8 391	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7, P8, P10, SP4, P6,SP7,SP9,SP11,G6,ZS 1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS6,ZS 7,ZS8,ZS9, ZS10, ILO,ZST, SOSW1),PSSE	budżet samorządowy
1.1.6.	Udział uczniów w zajęciach edukacyjnych kształtujących postawy tolerancji wobec osób niepełnosprawnych	liczba osób objętych działaniami	5 892	5 265	6 187	7 618	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7, P8,P10,SP4,SP6,SP7,SP 9,SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS 3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS 9,ZS10,ZST,ILO, ,SOSW1)	budżet samorządowy
1.1.7.	Organizacja akcji charytatywnych	liczba osób biorących udział w działaniach	8 471	7 930	9 344	8 878	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7, P8,P10,SP4,SP6,SP7,SP 9,SP11,ZS1,ZS2,ZS3,ZS 4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,ZST, ILO,SOSW1)	budżet samorządowy

1.1.8.	Bieżąca współpraca terapeutów, pedagoga i psychologa z rodzinami uczestników środowiskowego domu samopomocy polegająca na wsparciu i pomocy w zakresie radzenia z osobami niepełnosprawnymi	liczba osób objętych działaniami	40	44	45	48	MOPS	wydatki bieżące budżet centralny
1.1.9.	Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną i Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych, przemarsz ulicami Suwałk (oprócz 2011 r.), panel dyskusyjny na temat problemów z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne, konkurs plastyczny wśród uczestników, konferencja w 2013 r. występy artystyczne uczestników.	liczba osób objętych działaniami	około 100 osób	około 150 osób	około 300 osób	około 100 osób	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach z udziałem organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z intelektualną niepełnosprawnością (m.in. TPD, warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy z Suwałk i okolic)	sponsorzy
1.1.10	Organizacja warsztatów i szkolenia dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, ich rodziców i opiekunów pn. „Seksualność osób niepełnosprawnych”.	liczba odbiorców	-	-	-	38	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	1 500,00 zł - budżet centralny, 1 500,00zł - środki własne Stowarzyszenia
<b>1.2.</b>	<b>Promocja działań na rzecz osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem lokalnych środków masowego przekazu</b>							
1.2.1.	Publikacje dotyczące bieżącej działalności organizacji pozarządowych: Polskiego Związku Głuchych, Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Klubu Kobiet po Mastektomii Amazonka, Stowarzyszenia Chorych na Stwardnienie Rozsiane, Fundacja „Życ. Nie umierać”, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „Jesteśmy Razem”, Biblioteka Publiczna.	liczba publikacji	6	23	8	7	Tygodnik Suwalski Dwutygodnik Suwalski	wydatki bieżące z budżetu samorządowego
1.2.2.	Publikacje dotyczące działań III i IV edycji projektu „Od bierności do aktywności” realizowanego z udziałem osób niepełnosprawnych	liczba publikacji	2	2	-	-	MOPS	2011r.: 4 000 zł - EFS 2012r.: 5 000 zł. - EFS

1.2.3.	Opracowanie i wydanie ulotek promujących działania Środowiskowego Domu Samopomocy Dom Dziennego Pobytu Stowarzyszenia „Aktywni tak samo” oraz przybliżających potrzeby i możliwości osób niepełnosprawnych intelektualnie.	nakład – egz.	-	-	-	1000	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	450,00 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.2.4.	Spotkania i wypowiedzi w lokalnych mediach, prasie członków Stowarzyszenia, uczestników ŚDS przybliżające społeczeństwu potrzeby i możliwości osób niepełnosprawnych.	ilość programów, audycji	-	-	-	5	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”, lokalne media	bezkosztowo
1.2.5.	Publikacje dotyczące realizacji pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.	liczba publikacji	-	-	-	2	MOPS, Dwutygodnik Suwalski	2014 r.: 1 696,00 zł - PFRON
<b>1.3.</b>	<b>Motywowanie do aktywności ze szczególnym uwzględnieniem form spędzania czasu wolnego poprzez kulturę, sztukę, sport, turystykę, rekreację i kulturę fizyczną.</b>							
1.3.1.	Zorganizowano IV, V, VI i VII integracyjny bal andrzejkowy z udziałem osób niepełnosprawnych, uczestników środowiskowych domów samopomocy i warsztatów terapii zajęciowej z Województwa Podlaskiego i Warmińsko Mazurskiego	liczba uczestników	200	200	ok. 400	497	Stowarzyszenie Integracji Społecznej Alternatywa, MOPS, SOK	2011 r.: 1 989 zł - PFRON 1 350 zł - udział własny ngo, 2012 r.: 3 000 zł - PFRON, 2 019,82 zł - udział własny Stowarzyszenia 2013 r.: 2 673,66 zł - PFRON, 5 000 zł - PGE, sponsorzy – pomoc w naturze 2014 r.: 2 003 zł - PFRON, 2 000 zł - PGE, 1 000 zł - Oil Transfer Development
1.3.2.	W ramach realizacji Projektu „Od bierności do aktywności” organizowano rodzinne imprezy integracyjne z udziałem osób niepełnosprawnych: piknik rodzinny, wycieczka turystyczna ze zwiedzaniem dóbr kultury, seans kinowy i spektakl teatralny.	liczba uczestników	289	190	152	-	MOPS	2011 r.: 40 250 zł - EFS 2012 r.: 26 270 zł - EFS 2013 r.: 3 950 zł - EFS

1.3.3.	Organizacja i udział uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w różnego rodzaju przedsięwzięciach o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym i turystycznym na terenie m. Suwałki jak i wyjazdowych do innych miast	Liczba uczestników	45	44	45	48	MOPS	wydatki bieżące - budżet centralny
1.3.4.	Realizacja projektu „VIII, IX, X i XI Animacje Teatralne” umożliwiającego seniorom i osobom niepełnosprawnym zaakceptować własną chorobę, przywrócić zdolności do aktywnego życia	liczba uczestników	100	120	120	150	DPS „Kalina” w Suwałkach w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół DPS „Kalina” w Suwałkach	2011 r.: 3000 zł - budżet samorządowy, 1 905,47 zł - środki własne Stowarzyszenia 2012 r. : 2 000 zł - budżet samorządowy, 1 205 zł - środki własne Stowarzyszenia 2013 r.: 2 000 zł - budżet samorządowy, 1 060 zł - środki własne Stowarzyszenia 2014 r.; 2 000 zł - budżet samorządowy, 2 380 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.3.5.	Organizacja i udział mieszkańców DPS „Kalina” w przedsięwzięciu o charakterze rekreacyjno - turystycznym. Realizacja zadania pn. „Niepełnosprawni i seniorzy żyją aktywnie”	liczba uczestników	-	-	35	-	Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina” w Suwałkach	2013 r. 1 500 zł - budżet samorządowy 2 008,44 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.3.6.	Organizacja koncertów zespołu wokalnego Retro dla pacjentów Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Paliatywnej – 23.04, 27.05, 27.06, 18.07	liczba uczestników	-	-	73	-	SOK Suwałki	bezkosztowo
1.3.7.	Udział osób niepełnosprawnych w zajęciach i wydarzeniach kulturalnych. SOK przez cały rok prowadził edukację i animację kulturalną, włączając w to aktywnie osoby niepełnosprawne, w tym dzieci, młodzież i dorosłych we wszystkich dziedzinach sztuki. Prowadzone zajęcia i warsztaty plastyczne, muzyczne, wokalne przystosowano do warunków percepcyjnych i ruchowych danego uczestnika,	liczba osób objętych działaniami	-	-	-	300	SOK Suwałki	bezkosztowo (w ramach działalności bieżącej)

	a instruktorzy w sposób czytelny i zrozumiały przekazywali treści kulturalne. W Placówce Szkolno-Wychowawczej na podstawie porozumienia prowadzono przez instruktora SOK w każdy czwartek indywidualne zajęcia plastyczne. W ramach działań animacyjnych zwiedzano wystawy, uczestniczono w koncertach i spektaklach. Organizowano spektakle i warsztaty dla grup we współpracy z placówkami pełniącymi opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.							
1.3.8.	Organizacja wystawy pokonkursowej „Zaświeć się na niebiesko autyzmowi” dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Suwałkach (Galeria Na Marmurach SOK). W konkursie brały udział dzieci z suwalskich przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów.	liczba osób objętych działaniami	-	-	-	26	SOK Suwałki	bezkosztowo (w ramach działalności bieżącej)
1.3.9.	Organizacja projektu pod nazwą „Muzyczne ekspresje – od muzyki do tańca”	liczba uczestników	-	-	-	50	TPD OO Suwałki	12 950 zł - ROPS, 750 zł - środki własne Towarzystwa
1.3.10	Zbiory Specjalne, w tym: audiobooki, Czytak Plus, książki z dużą czcionką.	ilość	-	-	-	2 975	Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	bezkosztowo
1.3.11	Usługa biblioteczna „Książka na telefon”	ilość wypożyczonych książek	-	-	-	651	Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	bezkosztowo
1.3.12	Spotkania z pasjami. Edycja 2.	ilość uczestników	-	-	-	206	Biblioteka Publiczna im. Marii Konopnickiej	bezkosztowo
1.3.13	Organizacja kuligu dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin.	liczba uczestników	-	-	-	48	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	1 580,00 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.3.14	Organizacja 2 dniowej wycieczki integracyjno-turystycznej do Warszawy – uczestnikom ŚDS, ich rodzinom, członkom Stowarzyszenia i uczniom SOSW nr 1.	liczba uczestników	-	-	-	52	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	5 400,00 zł - budżet centralny, 6 300,00 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.3.15	Organizacja turnusu rehabilitacyjno-sportowego w Ośrodku „Maniówka” w Nowej Wsi uczestnikom ŚDS.	liczba uczestników	-	-	-	20	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	6 000,00 zł - środki bieżące, 2 730,00 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.3.16	Organizacja spotkania Wigilijnego osób niepełnosprawnych i ich rodzin.	liczba uczestników	-	-	-	55	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	1 380,00 zł - środki bieżące, środki własne członków

								Stowarzyszenia i rodziców, pomoc w naturze
1.3.17	Spotkania integracyjne uczestników ŚDS z uczestnikami Caritas w Białymstoku. (Suwałki – piknik; Białystok – Male Formy Teatralne); wizyta w „Rozmarino”; dopłaty do biletów i zakupu okularów osobom niepełnosprawnym.	liczba uczestników	-	-	-	60	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	700,00 zł - budżet centralny, 877,00 zł - środki własne Stowarzyszenia, pomoc w naturze
<b>1.4.</b>	<b>Działania o charakterze integracji międzypokoleniowej z udziałem dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych i starszych</b>							
1.4.1.	Realizacja projektu „IX, X, XI i XII Integracyjny Bieg Uliczny” mającego na celu integrację osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym, a także integrację wielopokoleniową. Udział w projekcie wzięła młodzież z suwalskich szkół oraz osoby niepełnosprawne z makroregionu północno-wschodniego Polski.	liczba zorganizowanych imprez	1	1	1	1	DPS „Kalina” w Suwałkach w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół DPS „Kalina” w Suwałkach	2011 r.: 2 000 zł - budżet samorządowy, 1 159,59 zł - środki własne Stowarzyszenia 2012 r. : 2 000 zł - budżet samorządowy, 1 137,60 zł - środki własne Stowarzyszenia 2013 r.: 1 450 zł - budżet samorządowy, 2 288,66 zł - środki własne Stowarzyszenia 2014 r.: 2 400 zł - budżet samorządowy 926,06 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.4.2.	Spotkania integracyjne, mające na celu wzmocnienie więzi międzypokoleniowych	liczba osób biorących udział w działaniach	3 838	3 600	5 051	5 580	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7, P8,P10,SP4,SP6,SP7,SP 9,SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS 3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS 9,ZS10,ZST,ILO,SOSW 2, SOSW1)	budżet samorządowy

2. Kreowanie środowiska wolnego od barier, swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji i komunikacji międzyludzkiej.								
2.1.	Wspieranie działań w zakresie usuwania barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej i infrastrukturze miejskiej oraz w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.							
2.1.1.	Dofinansowano likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych (przystosowanie łazienek, poszerzenie drzwi, podłogi antypoślizgowe, montaż pochwytów, dźwigi przy balkonie, siedziska wannowe i prysznicowe, podjazdy, schodolaz, podnośnik transportowo-kąpielowy i wannowy, krzesło schodowe na szynie)	liczba mieszkań	34	24	18	35	MOPS	2011 r.: 184 544 zł - PFRON, 123 030 zł - udział własny wnioskodawców 2012 r.: 188 708 zł - PFRON, 47 177 zł - udział własny wnioskodawców 2013 r.: 144 700 zł - PFRON, 36 175 zł - udział własny wnioskodawców 2014 r.: 171 910,40 zł - PFRON, 114 607 zł - udział własny wnioskodawców
2.1.2.	Budowa dźwigu osobowego w budynku Przychodni NZOZ „Prymus” sp. z o.o. przy ul. Waryńskiego 27	liczba obiektów	-	-	-	1	ZBM, UM	2014 r.: 72 488,23 zł - budżet samorządowy
2.2.	Tworzenie mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych							
2.2.1.	Adaptacja budynku hotelowo mieszkalnego przy ul. Daszyńskiego 10 na cele mieszkaniowe (socjalne). W wyniku prac adaptacyjnych stworzono możliwość użytkowania ich przez osoby niepełnosprawne	liczba mieszkań	54 w tym 18 z podjazdami	-	-	-	ZBM, UM	2011 r.: 3 691 386 zł - budżet samorządowy, w tym 1 476 554 zł - dotacja z budżetu centralnego
2.2.2.	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania lokali użytkowych w budynku mieszkalnym w Suwałkach przy ul. Sejneńskiej 18. W wyniku prac modernizacyjnych stworzono możliwość bezkolizyjnego wjazdu do budynku osobom niepełnosprawnym	liczba lokali	-	-	47 w tym: 15 z podjazdami	-	ZBM, UM	2013 r.: 1 748 577,56 - budżet samorządowy, 1 165 718,36 - Fundusz Dopląt BGK



<b>2.3.</b>	<b>Wspieranie działań w zakresie usuwania barier technicznych i w komunikowaniu się.</b>							
2.3.1.	W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, dofinansowano osobom niepełnosprawnym zakup komputerów, dyktafonu, telefonu udźwiękowionego, czytnika, odtwarzacza książki mówionej, mówików, wideodomofonu	liczba osób które uzyskały dofinansowanie	4	5	1	13	MOPS	2011 r.: 3 323 zł - PFRON, 2 216 -udział własny wnioskodawców 2012 r.: 10 914 zł - PFRON, 2 729 zł – udział własny wnioskodawców 2013 r.: 1 520 zł - PFRON, 380 zł - udział własny wnioskodawcy 2014 r.: 18 013 zł - PFRON, 12 009 zł - udział własny wnioskodawcy
2.3.2.	W ramach likwidacji barier technicznych, dofinansowano osobom niepełnosprawnym zakup zegarków głośnomówiących, sygnalizatorów poziomu cieczy, wymianę węglowego kotła c.o. na olejowy, kuchni mikrofalowej z pokrętkami mechanicznymi, budzik z poduszką wibracyjną, system alarmujący płacz dziecka i dzwonek do drzwi	liczba osób które uzyskały dofinansowanie	6	1	2	-	MOPS	2011 r.: 12 102 zł - PFRON, 8 068 zł - udział własny wnioskodawców 2012 r.: 239 zł - PFRON, 60 zł - udział własny wnioskodawcy 2013 r.: 3 780 zł - PFRON, 945 zł - udział własny wnioskodawców
<b>2.4.</b>	<b>Udostępnianie transportu osobom niepełnosprawnym (kontynuacja) przystosowanymi środkami transportu oraz sukcesywna ich wymiana.</b>							
2.4.1.	Przewóz dorosłych osób niepełnosprawnych w celach leczniczych, rehabilitacyjnych oraz uczestnictwem w życiu społecznym i kulturalnym	liczba osób dorosłych,	2 019	1 932	1 343	1 594	PGK, UM, MOPS	2011 r.: 49 019 zł - budżet samorządowy, 2 398 zł - wpłaty osób przewożonych, 2012 r.: 40 330 zł - budżet samorządowy, 3 396 zł - wpłaty osób przewożonych, 2013 r.:
		liczba pojazdów świadczących usługi	3	3	3	3		

								64 722,17 zł - budżet samorządowy, 4 369,20 zł - wpłaty osób przewożonych 2014 r.: 76 212,50 zł - budżet samorządowy i środki własne przewoźnika, 6 494,25 zł - wpłaty osób przewożonych
2.4.2.	Zakup mikrobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla Biblioteki Publicznej im. M. Konopnickiej w Suwałkach	liczba pojazdów świadczących usługi	-	-	1	-	UM	2013 r. 51 920 zł - budżet samorządowy, 77 880 zł - środki PFRON
2.4.3.	Zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla Suwalskiego Ośrodka Kultury.	liczba pojazdów świadczących usługi	-	-	-	1	UM	2014 r.: 117 981,60 zł - budżet samorządowy 176 972,40 zł - środki PFRON
2.4.4.	Zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych z przeznaczeniem dla Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Suwałkach	liczba pojazdów świadczących usługi	-	-	-	1	UM	2014 r.: 114 930 zł - budżet samorządowy 120 000 zł - środki PFRON
2.4.5.	Zakup samochodu Opel Zafira (7 osobowy) – na potrzeby dowozu uczestników ŚDS.	liczba pojazdów	-	-	-	1	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	29 000,00 zł - środki własne Stowarzyszenia
<b>2.5.</b>	<b>Rozwijanie komunikacji miejskiej pod kątem potrzeb osób niepełnosprawnych</b>							
2.5.1.	Tabor komunikacji miejskiej przystosowany jest do przewozu osób z dysfunkcją narządu ruchu, wzroku	liczba autobusów przystosowanych do potrzeb niepełnosprawnych	43	-	-	1	PGK	wydatki bieżące PGK 2014 r. 69 100 zł (netto) - środki własne PGK
<b>2.6.</b>	<b>Prowadzenie różnorodnych form informacji</b>							
2.6.1.	Bieżące informowanie osób niepełnosprawnych (osobiście i telefonicznie), o przysługujących im ulgach i uprawnieniach, w tym o możliwościach uzyskania dofinansowania, wynikającego z realizacji zadań powiatu w zakresie rehabilitacji społecznej tej grupy osób	liczba udzielonych informacji	ok. 3 000	ok. 4 000	ok. 4 000	ok. 4 000	MOPS, PZdsOoN	wydatki bieżące

2.6.2.	Pracownicy socjalni w ramach swoich obowiązków i świadczonej pracy socjalnej udzielali osobom niepełnosprawnym porad i informacji o dostępnych formach pomocy socjalnej i świadczeń rodzinnych	liczba udzielonych informacji	1 340	1 602	1 811	2 546	MOPS	wydatki bieżące
2.6.3.	Przekazywanie informacji na temat możliwości uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zasiłków z pomocy społecznej, zasiłku dla bezrobotnych, dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego	liczba osób, którym udzielono informacji				38	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
2.6.4.	Przeprowadzenie grupowej informacji zawodowej „Rynek pracy a niepełnosprawność” dla osób niepełnosprawnych ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Suwałkach	liczba osób, którym udzielono informacji				11	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące

### 3. Wzmacnianie społecznego funkcjonowania i pełnienia ról społecznych.

<b>3.1.</b>	<b>Orzecznictwo niepełnosprawności jako element diagnozy i poprawy społecznego i zawodowego funkcjonowania.</b>							
3.1.1.	<p>W 2011 r. przyjęto 208 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 191,</li> <li>• uzyskania zasiłku stałego – 13,</li> <li>• inne - 4.</li> </ul> <p>Przyjęto 1.477 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• odpowiedniego zatrudnienia – 427,</li> <li>• szkolenia – 6,</li> <li>• uczestnictwa w terapii zajęciowej – 34,</li> <li>• konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 255,</li> <li>• korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 398,</li> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 196,</li> <li>• korzystania z karty parkingowej – 95,</li> <li>• inne – 66.</li> </ul> <p>W roku 2012 przyjęto 232 wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p>	liczba osób orzekanych, rodzaje orzeczeń	1 675 w tym: 180 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 31 - o niezaliczeniu do osób niepełn., 3 - o odmowie ustalenia niepełn. 385 - stopień znaczny,	1 855 w tym: 193 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 30 - o niezaliczeniu do osób niepełn., 1 - o odmowie ustalenia niepełn. 428 - stopień znaczny,	2 039 w tym: 167 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 34 - o niezaliczeniu do osób niepełn., 4 - o odmowie ustalenia niepełn. 404 - stopień znaczny,	2 009 w tym: 166 - o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych, 41 - o niezaliczeniu do osób niepełn., 0 - o odmowie ustalenia niepełn. 395 - stopień znaczny,	PZdsOoN	<p>2011 r. :</p> <p>333 000 zł - budżet centralny, 126 420 zł - budżet samorządowy</p> <p>2012 r.:</p> <p>336 000 zł - budżet centralny, 152 330 zł - budżet samorządowy</p> <p>2013 r.:</p> <p>376 005 zł - budżet centralny, 143 098,63 zł - budżet samorządowy</p> <p>2014 r.:</p> <p>521 370,73 zł - budżet centralny, 61 996,90 zł - budżet samorządowy</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 217,</li> <li>• uzyskania zasiłku stałego – 9,</li> <li>• inne - 6.</li> </ul> <p>Przyjęto 1.723 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• odpowiedniego zatrudnienia – 493,</li> <li>• szkolenia – 5,</li> <li>• uczestnictwa w terapii zajęciowej – 48,</li> <li>• konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 271,</li> <li>• korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 480,</li> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 206,</li> <li>• korzystania z karty parkingowej – 102,</li> <li>• inne – 118.</li> </ul> <p>W roku 2013 przyjęto 206 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 186,</li> <li>• uzyskania zasiłku stałego – 14,</li> <li>• inne - 6.</li> </ul> <p>Przyjęto 1.803 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• odpowiedniego zatrudnienia – 621,</li> <li>• szkolenia – 6,</li> <li>• uczestnictwa w terapii zajęciowej – 33,</li> <li>• konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 210,</li> <li>• korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 439,</li> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 287,</li> <li>• korzystania z karty parkingowej – 97,</li> <li>• inne – 110</li> </ul> <p>W roku 2014 przyjęto 205 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności celem:</p>		<p>545 - stopień umiarkowany,</p> <p>385 - stopień lekki,</p> <p>77 - o niezaliczeniu do osób niepełn.,</p> <p>69 - o odmowie ustalenia stopnia,</p>	<p>646 - stopień umiarkowany,</p> <p>407 - stopień lekki,</p> <p>73 - o niezaliczeniu do osób niepełn.,</p> <p>77 - o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności,</p> <p>663 osoby po raz pierwszy otrzymały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności</p>	<p>734 - stopień umiarkowany,</p> <p>521 - stopień lekki,</p> <p>79 - o niezaliczeniu do osób niepełn.,</p> <p>86 - o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności,</p> <p>731 osób po raz pierwszy otrzymało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności</p>	<p>744 - stopień umiarkowany,</p> <p>481 - stopień lekki,</p> <p>60 - o niezaliczeniu do osób niepełn.,</p> <p>89 - o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności,</p> <p>598 osób po raz pierwszy otrzymało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności</p>		
--	--	--	--	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 189,</li> <li>• uzyskania zasiłku stałego – 9,</li> <li>• inne – 7.</li> </ul> <p>Przyjęto 1.804 wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności celem:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• odpowiedniego zatrudnienia – 509,</li> <li>• szkolenia – 1,</li> <li>• uczestnictwa w terapii zajęciowej – 17,</li> <li>• konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – 162,</li> <li>• korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji – 497,</li> <li>• uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego – 345,</li> <li>• korzystania z karty parkingowej – 182,</li> <li>• inne – 91.</li> </ul>							
<b>3.2.</b>	<b>Rozwijanie i prowadzenie ośrodków wsparcia, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi:</b>							
3.2.1.	Dofinansowanie funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Suwałkach i w Filipowie dla osób upośledzonych umysłowo ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	liczba ośrodków wsparcia,	2	2	2	2	TPD, FRP, MOPS	2011 r.: 517 860 zł - PFRON, 83 460 zł - budżet samorządowy
		liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia,	50	48	48	48		2012 r.: 517 860 zł - PFRON, 80 556 zł - budżet samorządowy
								2013 r.: 517 860 zł - PFRON, 80 556 zł - budżet samorządowy
								2014 r.: 517 860 zł - PFRON, 80 556 zł - budżet samorządowy

3.2.2.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych oraz sfinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych uczestników projektu „Od bierności do aktywności” jako wzmocnienie społecznego funkcjonowania (2011 r. – 8 osób, 2012 r. – 8 osób)	liczba turnusów rehabilitacyjnych	24	226	102	164	MOPS	2011 r.: 29 842 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusów +23 609 zł EFS, 2012 r.: 238 491 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu +11 560 zł EFS, 2013 r.: 109 980 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu 2014 r.: 148 000 zł - PFRON + udział własny uczestników turnusu.
3.2.3.	Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla 35 Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i Niepełnosprawnych Intelaktualnie	liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia,	51	44	45	48	MOPS	2011 r. : 422 946 zł - budżet centralny, 2012 r. : 435 000 zł - budżet centralny 2013 r.: 419 997,73 zł - budżet centralny 2014 r.: 489 394,15 zł - budżet centralny
3.2.4.	Dofinansowanie działalności Suwalskiego Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja”	liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia	około 60	35	16	31	Suwalskie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Chorych Psychiczenie „Nadzieja”	2011 r. : 4 000 zł - budżet samorządowy, 38 404,36 zł - środki PFRON 2012 r. : 5 000 zł - budżet samorządowy, 11 032,76 zł - środki PFRON, 2013 r.: 4 000 zł - budżet samorządowy,

								14 549,97 zł -środki PFRON, 1 600 zł - środki własne Stowarzyszenia 2014 r.: 4 000 zł - budżet samorządowy, 5 754,12 zł - środki PFRON, 1 133,28 zł - środki własne Stowarzyszenia
3.2.5.	Dofinansowanie działalności Polskiego Stowarzyszenia na rzecz osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Suwałkach	liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia	-	8	11	14	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	2012 r. : 4 000 zł - budżet samorządowy, 1 004,08 zł - środki własne Stowarzyszenia, 2013 r.: 4 500 zł - budżet samorządowy, 1 670 zł – środki własne Stowarzyszenia 2014 r.: 4 500 zł - budżet samorządowy, 1 175 zł - środki własne Stowarzyszenia
3.2.6.	Adaptacja budynku na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie. Miasto Suwałki udostępniło lokal na ten cel z zasobów komunalnych przy ul. Wojska Polskiego 9 w Suwałkach W ramach otwartego konkursu ofert powierzono Stowarzyszeniu „Aktywni tak samo” w Suwałkach prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo – typ B. Dokonano wyposażenia pomieszczeń i adaptacji I piętra budynku.	zakładana liczba osób korzystających z ośrodka wsparcia  liczba osób korzystających z ośrodka wsparcia	-	15			Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”, UM,	2012 r.: środki własne Stowarzyszenia na adaptację 131 000 zł i 48 000 zł na wyposażenie
3.2.7.	W 2014 r. wykonano szyb windy, zamontowano dźwig osobowy oraz zainstalowano wentylację i ciepło technologiczne. Na pierwszym	liczba osób korzystających z ośrodka wsparcia			20	27	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”, UM,	2013 r.: 418 568 zł - budżet centralny

	piętrze budynku adaptowano trzy mieszkania treningowe wraz z łazienkami oraz pokój wyciszeni. Pomieszczenia zostały wyposażone w sprzęt AGD, RTV i meble. Zamontowano drzwi zewnętrzne z zadaszeniem, drzwi wewnętrzne do pokoju dziennego, zakupiono stoły z siedziskiem do jadalni, pralkę automatyczną, suszarkę oraz lampę do koloroterapii.							2014 r. budżet centralny: 454 500 zł - wydatki bieżące, 216 064 zł - wydatki inwestycyjne, 73 088 zł - środki PFRON, 37 354,43 zł - środki własne Stowarzyszenia
<b>4. Tworzenie warunków do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.</b>								
4.1.	<b>Analiza i ocena sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych.</b>							
4.1.1.	Corocznie dokonywana jest analiza potrzeb osób niepełnosprawnych przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy na podstawie złożonych wniosków z zakresu rehabilitacji zawodowej, społecznej i działań integracyjnych. Zgodnie z zapotrzebowaniem środowiska lokalnego opracowywany jest plan wydatków PFRON	liczba osób ubiegających się i otrzymujących pomoc oraz rodzaju oczekiwanej pomocy	ok. 1.000	ok. 1.200	ok. 1 350	ok. 1250	MOPS, Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Suwałk, Rada Miejska	wydatki bieżące
4.1.2.	Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują potrzeby osób niepełnosprawnych poprzez dokonywane rozpoznania w środowisku oraz precyzują ich potrzeby i oczekiwania. Osoby niepełnosprawne najczęściej oczekują pomocy finansowej, pomocy w usługach oraz pomocy instytucjonalnej po wykorzystaniu dostępnych form pomocy środowiskowej	liczba osób ubiegających się i otrzymujących pomoc oraz rodzaju oczekiwanej pomocy	2 904	2 761	1 426	1 946	MOPS	wydatki bieżące
4.2.	<b>Wzmacnianie poprawy sytuacji materialnej osób niepełnosprawnych poprzez pomoc pieniężną i w naturze.</b>							
4.2.1.	Pełnoletnim osobom posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności przyznawano i wypłacano zasiłki pielęgnacyjne	liczba świadczeń,	24 530	23 545	22 951	22 272	MOPS	2011 r.: 3 745 799 zł - budżet centralny, 2012 r.: 3 602 386 zł - budżet centralny, 2013 r.: 3 511 503 zł - budżet centralny 2014 r.: 3 407 616 zł - budżet
		liczba osób	2 308	2 234	2 183	2 112		



								centralny,
4.2.2.	Osobom uprawnionym do zasiłków rodzinnych z orzeczoną niepełnosprawnością przyznawano i wypłacano dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	liczba świadczeń,	3 696	3 561	3 402	3 205	MOPS	2011 r.: 278 500 zł - budżet centralny, 2012 r. : 270 860 zł - budżet centralny, 2013 r.: 258 280 zł - budżet centralny 2014 r.: 245 620 zł - budżet centralny
		liczba osób	361	349	331	324		
4.2.3.	Osobom pełnoletnim, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza - 351 zł lub samotnie gospodarującym - 477 zł posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przyznawano i wypłacano zasiłki stałe. Od 01.10.2012 r. kryterium dochodowe na osobę w rodzinie - 456 zł, samotnie gospodarującym - 542 zł.	liczba świadczeń,	4 926	4 789	5 149	5 396	MOPS	2011r.: 1 710 000 zł - budżet centralny, budżet samorządowy - 20% 2012r. : 1 788 000 zł - budżet centralny, 1 665 zł - budżet samorządowy 2013 r.: 2 133 000 zł - budżet centralny 2014 r.: 2 210 000 zł - budżet centralny, 12 000 zł - budżet samorządowy
		liczba osób	498	506	532	562		
4.2.4.	Osoby uprawnione do zasiłków stałych obejmowano ubezpieczeniem zdrowotnym przez okres pobierania świadczeń	liczba świadczeń	4 514	4 389	4 544	4 767	MOPS	2011 r.: 147 427 zł - budżet centralny, budżet samorządowy - 20% 2012 r.: 151 975 zł - budżet centralny, 117 zł - budżet samorządowy 2013 r.: 177 153 zł - budżet centralny
		liczba osób	443	449	471	482		

								2014 r.: 184 500 zł - budżet centralny
4.2.5.	Przyznawano i wypłacano zasiłki okresowe osobom, którym niepełnosprawność powodowała wzrost kosztów utrzymania	liczba świadczeń	180	145	110	132	MOPS	2011r. : 32 394 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.: 32 387 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2013 r.: 29 568 - budżet centralny 2014 r.: 35 758 zł - budżet centralny, budżet samorządowy
		liczba osób	56	56	46	58		
4.2.6.	Osobom niepełnosprawnym, samotnym zapewniano opał z dowozem	liczba świadczeń	71	23	34	46	MOPS	2011 r. : 42 683 zł - budżet samorządowy 2012 r. : 13 425 zł. - budżet samorządowy 2013 r.: 19 927 zł - budżet samorządowy 2014 r.: 24 062 zł - budżet samorządowy
		liczba osób	61	23	31	42		
4.2.7.	Osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji przyznawano pomoc w formie gorącego posiłku	liczba świadczeń	62 428	69 125	116 690	103 808	MOPS	2011 r.: 383 858 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.: 488 026 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2013 r.: 721 669 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2014 r.: 623 625 zł - budżet
			171 dziennie	189 dziennie	319 dziennie	284 dziennie		
		liczba osób	313	416	834	890		

								centralny, budżet samorządowy
4.2.8.	Osobom niepełnosprawnym, samotnym mającym trudności z przygotowaniem posiłku zapewniano dowóz gorącego posiłku do miejsca zamieszkania	liczba świadczeń	21 621	13 207	18 298	5 574	MOPS	2011 r. : 21 189 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r.: 30 111 zł. - budżet samorządowy 2013 r.: 43 000 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2014r.: 13 377 zł - budżet samorządowy
		liczba osób	87	76	106	54		
4.2.9.	Przyznawanie i wypłata zasiłków celowych na zakup posiłku	liczba świadczeń	2 469	2 287	1 628	4 106	MOPS	2011 r. : 693 448 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2012 r. : 710 918 zł. - budżet centralny, budżet samorządowy 2013 r.: 605 526 zł - budżet centralny, budżet samorządowy 2014 r.: 936 158 zł - budżet centralny, budżet samorządowy
		liczba osób	596	981	657	939		
4.2.10	Osobom niepełnosprawnym, przyznawano i wypłacano zasiłki celowe na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej (leki, odzież, obuwie itp.)	liczba świadczeń	772	690	721	877	MOPS	2011 r. : 231 157 zł - budżet samorządowy 2012 r. : 186 430 zł. - budżet samorządowy 2013 r.: 197 506 zł - budżet samorządowy 2014 r.: 226 027 zł - budżet
		liczba osób	452	437	457	509		

									samorządowy
<b>4.3.</b>	<b>Opracowywanie i tworzenie bazy danych o oferowanych usługach</b>								
4.3.1.	Bieżąca aktualizacja informacji o realizowanych zadaniach na rzecz osób niepełnosprawnych oraz druków wniosków o dofinansowania, na stronie internetowej <a href="http://www.mops.suwalki.pl">www.mops.suwalki.pl</a> .	liczba informacji na stronach www	1	1	1	1	MOPS		budżet samorządowy w ramach bieżącej działalności
4.3.2.	Prowadzona jest na stronie internetowej <a href="http://www.um.suwalki.pl">www.um.suwalki.pl</a> baza danych dotycząca organizacji pozarządowych i obszaru ich funkcjonowania	liczba informacji na stronach www	1	1	1	1	UM		budżet samorządowy w ramach bieżącej działalności
<b>4.4.</b>	<b>Organizowanie i zapewnianie całodobowej opieki.</b>								
4.4.1.	Osobom wymagającym całodobowej opieki i pielęgnacji zapewniano opiekę w domach pomocy społecznej oraz współfinansowano ich pobyt	liczba osób skierowanych do DPS i okres oczekiwania	276	278	287	283	MOPS, DPS		2011 r. : 6 588 073 zł - budżet samorządowy, budżet centralny 2012 r. : 7 099 026,54 zł - budżet samorządowy, budżet centralny 2013 r.: 7 397 979,67 zł - budżet samorządowy, budżet centralny 2014 r.: 7 718 076,25 zł - budżet samorządowy, budżet centralny
4.4.2.	Zapewnianie opieki i pielęgnacji zależnym członkom rodzin przez osoby zobowiązane do alimentacji rezygnujące bądź nie podejmujące pracy, którym przyznawano i wypłacano świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, a także pokrywano składki z tytułu ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	liczba osób	375	509	693	508	MOPS		2011 r. : 2 212 704 zł - budżet centralny. 2012 r.: 3 104 403 zł -budżet centralny, 2013 r.: 2 124 448 zł - budżet centralny 2014 r.: 3 548 804 zł - budżet centralny

<b>4.5.</b>	<b>Organizowanie i zapewnianie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania</b>							
4.5.1.	Osobom niepełnosprawnym z powodu wieku, choroby, wymagającym pomocy osób drugih w zakresie opieki i pielęgnacji lub podstawowych czynności domowych organizowano usługi opiekuńcze w miejscu ich zamieszkania. Dla utrzymania właściwej kondycji fizycznej wzbogacono ofertę o usługi masażysty	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	225	249	248	230	MOPS	2011 r.: 1 089 450 zł - budżet samorządowy 2012 r.: 1 158 763 zł - budżet samorządowy, 2013 r.: 1 239 302 zł – budżet samorządowy 2014 r.: 1 444 462 zł - budżet samorządowy
4.5.2.	Osobom z zaburzeniami psychicznymi zapewniano usługi świadczone przez kadrę specjalistyczną	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	49	41	38	41	MOPS	2011 r.: 405 000 zł - budżet centralny, 2012 r.: 408 410 zł - budżet centralny 2013 r.: 404 998 zł - budżet centralny 2014 r.: 404 998 zł - budżet centralny
4.5.3.	Zapewnienie osobom starszym usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych		6	7	-	Polski Czerwony Krzyż, UM	2012 r. : 9 932,46 zł budżet samorządowy, 1 162,87 zł - środki własne Stowarzyszenia 2013 r.: 14 000 zł - budżet samorządowy,

								1 664,06 zł - środki własne Stowarzyszenia
--	--	--	--	--	--	--	--	---

5. Wzmacnianie efektywności udzielanej pomocy								
5.1.	Podnoszenie kompetencji służb społecznych i pracowników organizacji sektora pozarządowego							
5.1.1.	Pracownicy korzystali z różnego rodzaju szkoleń związanych z niepełnosprawnością, pracą socjalną, przemocą w rodzinie, superwizją, równością szans itp.	liczba szkoleń liczba przeszkolonych pracowników	98 osobo szkoleń	53 osobo szkoleń	57 osobo szkoleń	174 osobo szkoleń	MOPS	Budżet samorządowy, EFS, MKRPA, budżet centralny
5.2.	Pozyskiwanie środków na działania związane z wyrównywaniem szans osób niepełnosprawnych, w tym również w partnerstwie							
5.2.1.	W ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez ROPS w Białymstoku i Urząd Marszałkowski w Białymstoku, lokalne stowarzyszenie uzyskało środki finansowe, w partnerstwie z samorządem Miasta Suwałki, na wsparcie działań na rzecz kobiet z chorobami nowotworowymi	liczba projektów realizowanych	2	1	2	2	Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonka”	2011 r. : 4 600 zł - ROPS w Białymstoku, 300 zł - Urząd Marszałkowski w Białymstoku 8 000 zł - budżet samorządowy, 2012 r.: 2 480 zł - ROPS w Białymstoku, 7 750 zł - budżet samorządowy 2013 r.: 4 400 zł - Urząd Marszałkowski w Białymstoku, 2 400 zł - ROPS w Białymstoku 2014 r.: 3 000 zł - Urząd Marszałkowski w Białymstoku, 1 600 zł - ROPS w Białymstoku

5.2.2.	Pozyskano środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach POKL 2007-2013 na realizację Projektu „Od bierności do aktywności”, który zakładał 20% udział osób niepełnosprawnych	liczba projektów	1	1	1	-	MOPS	2011r.: 713 120 zł - EFS 2012r.: 718 971,42 zł - EFS 2013 r.: 322 145,11 - EFS
<b>5.3.</b>	<b>Wspieranie działań lokalnych organizacji na rzecz osób niepełnosprawnych</b>							
5.3.1.	W wyniku ogłoszenia otwartego konkursu ofert zostały zawarte umowy na wsparcia działań organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: minimalizacji skutków zaburzeń rozwojowych dzieci i młodzieży, organizacji kolonii zdrowotnych dzieciom i młodzieży, profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowego stylu życia	liczba organizacji	15	9	10	8	organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych	2011 r. : 59 833,33 zł - budżet samorządowy, 86 855,75 zł - środki własne stowarzyszeń oraz środki zewnętrzne, 2012 r. : 50 662,46 zł - budżet samorządowy, 30 034,85 zł - środki własne stowarzyszeń, środki zewnętrzne oraz wkład osobowy, 2013 r.: 55 730,96 zł - budżet samorządowy, 35 001,36 zł- środki własne stowarzyszeń, środki zewnętrzne oraz wkład osobowy, 2014 r.: 42 680 zł - budżet samorządowy, 18 783,99 zł - środki własne stowarzyszeń, środki zewnętrzne oraz wkład osobowy
		liczba realizowanych projektów	17	9	10	8		
5.3.2.	Dofinansowano stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych organizację imprez o charakterze sportowo – rekreacyjno – turystyczno – kulturalnym. <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2011 r. – 8 stow. – 12 imprez,</li> <li>• 2012 r. – 11 stow. – 23 imprezy,</li> <li>• 2013 r. – 9 stow. – 12 imprez,</li> </ul>	liczba uczestników	1 353	1 637	1 259	1 511	MOPS, ngo,	2011 r.: 54 989 zł - PFRON 2012 r.: 109 285 zł - PFRON 2013 r.: 30 000 zł – PFRON 2014 r.:



	• 2014 r. – 10 stow. – 13 imprez.								49 999,40 zł - PFRON
<b>5.4.</b>	<b>Propagowanie idei wolontariatu oraz inicjowanie i wspieranie projektów wolontariackich i społecznej inicjatywy</b>								
5.4.1.	Pomoc w codziennej opiece nad mieszkańcami DPS „Kalina” w Suwałkach	liczba wolontariuszy	27	43	44	40	DPS „Kalina” w Suwałkach	bezkosztowo	
5.4.2.	Wolontariat wspierający	liczba wolontariuszy	-	-	-	32	Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”	bezkosztowo	
5.4.3.	Pomoc w opiece nad mieszkańcami DPS „Kalina” w Suwałkach przez uczestników ŚDS.	liczba wolontariuszy	-	-	-	4	Stowarzyszenie „Aktywni tak samo”	bezkosztowo	
<b>5.5.</b>	<b>Inicjowanie powstawania grup samopomocowych, rozwiązywaniu problemów społecznych</b>								
5.5.1.	Codziennie spotkania społeczności uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy mające na celu rozwiązywanie problemów dnia codziennego oraz inicjowanie do wzajemnej współpracy i pomocy	liczba inicjatyw społecznych	codzien nie	codzien nie	codzien nie	codzien nie	MOPS	wydatki bieżące	

**Cel szczegółowy 2. Stwarzanie warunków do zatrudnienia i przeciwdziałanie skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.**

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników				Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011	2012	2013	2014		
<b>1. Promocja i aktywizacja lokalnego rynku pracy.</b>								
<b>1.1.</b>	<b>Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych.</b>							
1.1.1.	<p>Udzielono osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie:</p> <p>2011 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• handlu złomem i metalami kolorowymi,</li> <li>• projektowaniu i wykonywaniu płaskorzeźb, fresków i dekoracji artystyczno-architektonicznych,</li> </ul> <p>2012 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• usług dotyczących odnowy biologicznej ciała,</li> <li>• usług ogólnobudowlanych,</li> <li>• sprzedaży odzieży używanej drogą internetową,</li> <li>• handlu kwiatami i upominkami,</li> <li>• usług dotyczących utrzymania porządku na cmentarzu.</li> <li>• mobilnych usług odnowy biologicznej,</li> <li>• usług ogólnobudowlanych,</li> <li>• usług kamieniarskich,</li> <li>• usług gastronomicznych</li> </ul> <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• usługi remontowo-budowlane</li> </ul> <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• usługi ogólnobudowlane,</li> <li>• metaloplastyka</li> </ul>	liczba podmiotów gospodarczych utworzonych przez osoby niepełnosprawne, liczba dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2	9	1	2	PUP, MOPS	<p>2011 r.:</p> <p>26 000 zł - PFRON</p> <p>2012 r.:</p> <p>100 000 zł - PFRON, 80.000 zł - FP, EFS</p> <p>2013 r.:</p> <p>22 000 zł - PFRON</p> <p>2014 r.:</p> <p>21 697 zł - FP, EFS</p> <p>22 000 zł - PFRON</p>
1.1.2.	Przeprowadzono grupowe spotkania	liczba osób, które				1	WUP	wydatki bieżące

	informacyjne „Mój własny biznes”	uczestniczyły w spotkaniu					OT Suwalki	
<b>1.2.</b>	<b>Promowanie zatrudnienia subsydiowanego pracodawcom – tworzenie i przystosowywanie stanowisk pracy osobom niepełnosprawnym na otwartym rynku pracy.</b>							
1.2.1.	Zrefundowano pracodawcom wyposażenie n/w stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych: 2011 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• rejestratorka medyczna,</li> <li>• pracownik obsługi biura,</li> <li>• zaopatrzeniowiec,</li> </ul> 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• dozorca,</li> <li>• obsługa pilarki,</li> <li>• obsługa urządzeń biurowych,</li> <li>• robotnik gospodarczy,</li> <li>• robotnik ogólnobudowlany,</li> <li>• operator pilarki,</li> <li>• specjalista ds. marketingu i handlu,</li> <li>• specjalista monitoringu i systemu zabezpieczeń,</li> </ul> 2013 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• sprzedawca,</li> <li>• kucharz,</li> <li>• pracownik budowlany</li> </ul> 2014 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• wulkanizator,</li> <li>• dozorca</li> </ul>	liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych,	3	8	3	2	PUP, MOPS	2011 r.: 60 000 zł - PFRON 2012 r.: 132 500 zł - PFRON, 20 000 zł - FP, EFS 2013 r.: 30 000 zł - PFRON, 40 000 zł - FP, EFS 2014 r.: 21 900 zł - FP, EFS, 30 000 zł - PFRON
		liczba stworzonych i dofinansowanych stanowisk pracy	3	8	3	2		
1.2.2.	Zrefundowano staże zawodowe na stanowiskach: 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• sekretarki,</li> <li>• sprzedawcy,</li> <li>• dozorczy handlowego,</li> <li>• kelnera – barmana,</li> <li>• pomocnika bibliotekarza,</li> <li>• geodety,</li> <li>• urzędnika ds. podatków,</li> </ul>	liczba osób niepełnosprawnych	-	25	20	44	PUP, MOPS	2012 r.: 7 359,17 zł - PFRON 164 770,06 zł - FP, EFS 2013 r.: 7 651,97 zł - PFRON, 139 082,09 zł - FP, EFS 2014 r.: 7 741,87 zł - PFRON, 317 105,34 zł - FP, EFS

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• pomocnika nauczyciela,</li> <li>• kucharza,</li> <li>• konserwator,</li> <li>• pomocy kuchennej,</li> <li>• robotnika placowego,</li> <li>• robotnika gospodarczego,</li> <li>• pracownika informacji turystycznej,</li> <li>• pomocnika produkcji,</li> <li>• pracownika biurowego,</li> <li>• fryzjera,</li> <li>• referenta ds. księgowości,</li> </ul> <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• opiekunka dziecięca,</li> <li>• sprzątaczką biurową,</li> <li>• technik prac biurowych (2 osoby),</li> <li>• pomoc nauczyciela przedszkola,</li> <li>• sekretarka medyczna,</li> <li>• robotnik gospodarczy,</li> <li>• magazynier fakturzysty,</li> <li>• sprzedawca – handlowiec,</li> <li>• referent ds. transportu i logistyki,</li> <li>• referent,</li> <li>• pozostali pracownicy obsługi biurowej,</li> <li>• pokojowa,</li> <li>• masażysta,</li> <li>• fakturzysta – handlowiec,</li> <li>• montażysta audio-video,</li> <li>• pracownik biurowy,</li> <li>• sprzątaczką,</li> <li>• sekretarka,</li> <li>• robotnik gospodarczy przy konserwacji zieleni,</li> </ul> <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• serwisant sprzętu</li> </ul>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> <li>komputerowego (2 osoby),</li> <li>• robotnik gospodarczy (3 osoby),</li> <li>• pozostali urzędnicy ds. podatków (4 osoby),</li> <li>• asystent ds. księgowości,</li> <li>• pozostali pracownicy obsługi biurowej,</li> <li>• operator systemów komputerowych,</li> <li>• programista aplikacji,</li> <li>• serwisant sprzętu komputerowego,</li> <li>• sprzątaczkę biurową (2 osoby),</li> <li>• sekretarkę medyczną,</li> <li>• sekretarkę (2 osoby),</li> <li>• pomoc administracyjną,</li> <li>• pokojowy,</li> <li>• pomoc techniczna geodety,</li> <li>• archiwista,</li> <li>• sprzedawca (3 osoby),</li> <li>• goniec (3 osoby),</li> <li>• pracownik biurowy (2 osoby),</li> <li>• pracownik produkcji drzewnej,</li> <li>• opiekunka kobiet,</li> <li>• zaopatrzeniowiec,</li> <li>• magazynier (3 osoby),</li> <li>• pomocnik szklarza pojazdów,</li> <li>• pomoc pielęgniarska,</li> <li>• barman,</li> <li>• referent ds. zaopatrzenia,</li> <li>• krojczy,</li> <li>• salowa,</li> <li>• konserwator systemów komputerowych i sieci,</li> </ul>							
1.2.3.	<p>Organizacja prac interwencyjnych 2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pracownik biurowy,</li> </ul>	liczba osób niepełnosprawnych	-	8	5	6	PUP	<p>2012 r.: 46.326,34 zł - FP, 2013 r.:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kucharz (2 osoby),</li> <li>• pomoc piekarza,</li> <li>• specjalista ds. transportu</li> </ul> 2014 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• robotnik gospodarczy,</li> <li>• kierowca,</li> <li>• pomoc administracyjna,</li> <li>• pomoc kuchenna,</li> <li>• młodszy opiekun (2 osoby),</li> </ul>								28 965,43 zł - FP 2014 r.: 48 547,40 zł - FP
1.2.4.	Przeprowadzono spotkanie informacyjne dla pracodawców promujące zatrudnianie osób niepełnosprawnych: „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych” – na temat zasad zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz wynikających z nich korzyści.	liczba osób, którym udzielono informacji				18	WUP OT Suwałki		wydatki bieżące
<b>1.3.</b>	<b>Realizacja poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej z zakresu aktywnego poszukiwania pracy</b>								
1.3.1.	Poradnictwo indywidualne i grupowe	liczba porad	183	286	205	201	PUP,		wydatki bieżące
1.3.2.	Kurs aktywnego poszukiwania pracy	ilość osób	3	-	-	-	PUP		wydatki bieżące
1.3.3.	Zajęcia aktywizacyjne	ilość osób	12	4	10	-	PUP		wydatki bieżące
1.3.4.	Poradnictwo indywidualne	ilość osób				33	WUP OT Suwałki		wydatki bieżące
1.3.5.	Przeprowadzono grupową poradę zawodową „Moje kompetencje na rynku pracy” dla uczestników projektu „Przełamać bariery”	ilość osób uczestniczących w poradzie grupowej				10	WUP OT Suwałki		wydatki bieżące
<b>2. Dostosowanie kształcenia i edukacji osób niepełnosprawnych do potrzeb rynku pracy.</b>									
<b>2.1.</b>	<b>Diagnozowanie potrzeb pod kątem zdobywania kwalifikacji zawodowych i wykształcenia osób niepełnosprawnych</b>								
2.1.1.	Pracownicy socjalni prowadzili diagnozę potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie szkoleń zawodowych na etapie rekrutacji do uczestnictwa w projekcie „Od bierności do aktywności”	liczba raportów	1	1	1	-	MOPS		wydatki bieżące

2.2. Badanie predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych								
2.2.1.	W ramach programu „Od bierności do aktywności” obejmowano osoby niepełnosprawne doradztwem zawodowym mającym na celu określenie predyspozycji zawodowych oraz objęcia stosownymi formami Aktywnej Integracji	liczba osób objętych doradztwem/liczba indywidualnych planów działania	28/28	24/24	12/12	-	MOPS	EFS
2.2.2.	Wydawanie opinii w sprawie pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi	liczba opinii	2	5	4	9	PP-P	budżet samorządowy
2.2.3.	Badanie predyspozycji zawodowych osób niepełnosprawnych, uczestników projektu „Przelać bariery”	liczba wykonanych testów				10	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
2.3. Dostosowywanie i organizowanie szkoleń osób niepełnosprawnych do wymagań lokalnego rynku pracy.								
2.3.1.	Sfinansowano szkolenie osób niepełnosprawnych w następujących kierunkach: 2011 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych (1 osoba),</li> <li>• obsługa kas fiskalnych (2 osoby),</li> <li>• podstawy obsługi komputera (7 osób).</li> </ul> Po ukończeniu szkolenia 1 osoba podjęła pracę. 2012 r.: <ul style="list-style-type: none"> <li>• szkolenie okresowe kierowców wykonujących transport drogowy (1 osoba)</li> <li>• ABC Przedsiębiorczości (1 osoba),</li> <li>• opiekunka domowa osób starszych (2 osoby),</li> </ul> 2013 r.:	liczba osób objętych szkoleniami, kursami zawodowymi	10	4	5	6	PUP, MOPS	2011 r. : 3 996 zł - PFRON, 2012 r. : 5 912,89 zł - FP, EFS, 2013 r.: 12 848,30 zł - FP, EFS, 2014 r.: 14 595,54 zł - FP, EFS

	<ul style="list-style-type: none"> <li>operator spycharki kl. III,</li> <li>opiekunka osób starszych z językiem niemieckim,</li> <li>klasyfikacja wstępna przyspieszona dla kierowców wykonujących przewóz drogowy w zakresie kat. C, C +E,</li> <li>obsługa komputera z modulem Internetu,</li> <li>aktywne poszukiwanie pracy</li> </ul> <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>język niemiecki (3 osoby),</li> <li>ABC przedsiębiorczości (1 osoba),</li> <li>akredytowany kurs masażu orientalnych (1 osoba),</li> <li>podstawy kosztorysowania w ramach programu NORMA PRO (1 osoba)</li> </ul>							
2.3.2.	<p>W ramach III edycji programu „Od bierności do aktywności” umożliwiono szkolenie:</p> <p>2011 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>obsługa wózka widłowego, kucharz,</li> </ul> <p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>asystent osoby niepełnosprawnej</li> </ul>	liczba osób objętych szkoleniami, kursami zawodowymi	3	-	1	-	MOPS	<p>2011 r.:</p> <p>2 623 zł - EFS</p> <p>2013 r.:</p> <p>1 215 zł - EFS</p>
<b>3.Ograniczanie skali zjawiska wykluczenia społecznego bezrobotnych osób niepełnosprawnych</b>								
<b>3.1.</b>	<b>Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych poprzez inicjowanie i realizowanie programów</b>							
3.1.1.	Aktywizacja zawodowa i społeczna, jako elementy aktywnej integracji osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społecznej, wykluczonych z rynku pracy i zagrożonych marginalizacją, realizowana w ramach Projektu Systemowego „Od bierności do	liczba osób objętych programami/ kontraktami i działaniami	28/28	24/24	12/12	-	MOPS	<p>2011 r.:</p> <p>713 120 zł - EFS,</p> <p>100 121 zł - budżet samorządowy (wkład własny)</p> <p>2012r.:</p> <p>718 971,42 zł - EFS,</p>



	<p>aktywności” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• indywidualne wsparcie psychologa i doradcy zawodowego,</li> <li>• warsztaty kształtowania kompetencji życiowych i um. społecznych,</li> <li>• poradnictwo specjalistyczne,</li> <li>• warsztaty kształtowania kompetencji społecznych,</li> <li>• warsztaty z zakresu edukacji personalnej i zawodowej,</li> <li>• szkolenia zawodowe,</li> <li>• szkolenie z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,</li> <li>• warsztaty z zakresu rozwoju społeczeństwa informatycznego,</li> <li>• turnus rehabilitacyjny,</li> <li>• prace społecznie użyteczne</li> </ul>							84 348,86 zł - budżet samorządowy (wkład własny) 2013 r.: 322 145,11zł - EFS, 35.556,35 zł - budżet samorządowy (wkład własny)
3.1.2.	<p>W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” dofinansowano osobom niepełnosprawnym:</p> <p>2012 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• specjalistyczne oprogramowanie komputerowe i oprzyrządowanie (4 osoby),</li> <li>• urządzenia brajlowskie (2 osoby),</li> <li>• wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (8 osób),</li> <li>• akumulatory do posiadanych wózków elektrycznych (2 osoby),</li> </ul>	liczba zawartych umów	-	16	36	36	MOPS	2012 r. : 98 114 zł -PFRON, 10 926 zł. - udział własny wnioskodawców 2013 r.: 141 299,90 zł - PFRON, 28 988 zł - udział własny wnioskodawców 2014 r.: 155 753 zł - PFRON, 18 156,35 zł - udział własny wnioskodawców

	<p>2013 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prawo jazdy kat. B (1 osoba),</li> <li>• sprzęt elektroniczny, jego elementy oraz oprogramowanie (6 osób),</li> <li>• wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (3 osoby),</li> <li>• akumulatory do posiadanego wózka inwalidzkiego (1 osoba),</li> <li>• protezy kończyny, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby),</li> <li>• uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym (23 osoby)</li> </ul> <p>2014 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• oprzyrządowanie do posiadanego samochodu (1 osoba),</li> <li>• sprzęt elektroniczny, jego elementy oraz oprogramowanie (6 osób),</li> <li>• szkolenie w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (2 osoby),</li> <li>• wózki inwalidzkie o napędzie elektrycznym (2 osoby),</li> <li>• utrzymanie sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (3 osoby),</li> <li>• protezy kończyny, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (2 osoby),</li> <li>• uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym - 20 umów (12 osób)</li> </ul>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.	<b>Rozwijanie współpracy między służbami zatrudnienia, a instytucjami pomocy społecznej i ngo w zakresie wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</b>							
3.2.1.	Porozumienie zawarte z PUP w Suwałkach w ramach Projektu Systemowego „Od bierności do aktywności” realizowanego w w ramach Projektu Systemowego „Od bierności do aktywności” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego	liczba zawartych porozumień, liczba podjętych działań	1- porozu- mie- nie, 94- wystąpie- ń do PUP o aktywiza- cję	1 – porozu- mie- nie, 86 – wystąpie- ń do PUP o aktywiza- cję	1 – porozu- mie- nie, 46 – wystąpie- ń do PUP	-	MOPS, PUP, ngo	wydatki bieżące
3.2.2.	Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej oraz realizacji Projektu Systemowego „Od bierności do aktywności” prowadzili bieżącą współpracę z PUP, instytucjami oraz ngo w toku realizacji kontraktów socjalnych przez osoby niepełnosprawne	liczba podjętych działań	46	24	12	-	MOPS	wydatki bieżące, EFS
3.2.3.	Udzielono indywidualnych konsultacji zawodowych oraz przeprowadzono grupową poradę zawodową dla mieszkańców Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Garbasie	liczba osób korzystających ze wsparcia				9	WUP OT Suwałki	wydatki bieżące
3.2.4.	Partnerstwo z Powiatem Suwalskim w projektach: „Edukacja + praca = sukces” i „Stworzenie i wsparcie funkcjonowania ZAZ w Lipniaku” – programy realizowane w ramach POKL 2007-2013. Rolą Ośrodka był współdziałal w rekrutacji uczestników, w procesie naboru asystentów osobistych i opiekunów indywidualnych osób niepełnosprawnych oraz promocja projektu. Efektem prowadzonych działań było zrekrutowanie i udział w projekcie 51 osób niepełnosprawnych mieszkańców Suwałk, z których 35 podjęło pracę w Zakładzie Aktywności	liczba osób korzystających ze wsparcia				51	Miasto Suwałki, Starostwo Powiatowe	PFRON, EFS

Zawodowej, w tym 4 umowy stażowe. Ponadto 1 osoba rozpoczęła działalność gospodarczą tworząc spółdzielnię socjalną i 5 osób podjęło pracę na otwartym rynku pracy. Tak więc dostrzegamy rezultaty zarówno społeczne jak i ekonomiczne. Spośród 51 uczestników zakwalifikowanych do projektów 35 korzystało z świadczeń pomocy społecznej. Obecnie 28 usamodzielniało się, w zainteresowaniu Ośrodka pozostało 7 osób.								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

### Cel szczegółowy 3. Wspieranie działań służących rehabilitacji, promocji zdrowia i kształtujących zdrowy styl życia.

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników				Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011	2012	2013	2014		
<b>1. Promocja i profilaktyka zdrowotna</b>								
<b>1.1.</b>	<b>Diagnozowanie i monitorowanie rozmiarów schorzeń</b>							
1.1.1.	Badania profilaktyczne uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i szkół ponad gimnazjalnych	liczba uczniów podlegających badaniom	4792 w tym 345 niepełnosprawnych	5 119 w tym 125 niepełnosprawnych	4 662 w tym 150 niepełnosprawnych	Wyniki będą w lipcu 2015 r.	NZOZ Ośrodek Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia „Sanitas”	w ramach kontraktu z NFZ
1.1.2.	Czynne poradnictwo w stosunku do uczniów niepełnosprawnych. Współpraca z rodzicami i placówkami służby zdrowia	liczba udzielonych porad	690	210	135	Wyniki będą w lipcu 2015 r.	NZOZ Ośrodek Medycyny Szkolnej i Promocji Zdrowia „Sanitas”	w ramach kontraktu z NFZ

1.2.	Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez intensyfikację działań edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób							
1.2.1.	Konferencja na temat powikłań w chorobie nowotworowej	liczba konferencji	1	1	-	-	Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonka”	2011 r.: 100 zł - budżet samorządowy, 49 zł - środki własne Stowarzyszenia 2012 r. 250 zł środki własne
1.2.2.	Przeprowadzony został przez lekarza wykład oraz konsultacje indywidualne z zakresu prawidłowego żywienia dla osób z nadwagą i otyłych	liczba wykładów	1	-	-	-	Miejskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	2011 r.: 300 zł – środki własne organizacji
1.2.3.	Edukacja w zakresie trwałego kształtowania postaw prozdrowotnych w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki	liczba osób biorących udział w działaniach	7 387	8 997	9 931	11 489	jednostki oświatowe P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8, P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ILO,ZS1,ZS2, ZS3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,ZS10,ZST,SOSW1, SOSW2)	budżet samorządowy
1.2.4.	Cykle zajęć przeciw uzależnieniom oraz propagujących zdrowy tryb życia	liczba osób biorących udział w działaniach	7 808	7 690	7 067	9 344	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8 P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ILO,ZS1,ZS2, ZS3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7, ZS8,ZS9,ZS10,SOSW1, SOSW2)	budżet samorządowy, środki zewnętrzne
1.2.5.	Turnieje i konkursy promujące zdrowie i propagujące aktywność fizyczną	liczba osób biorących udział w działaniach	7 716	9 662	8 227	8 011	jednostki oświatowe P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8, P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6,ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,ZS10,ILO,SOSW1)	budżet samorządowy, środki zewnętrzne
1.2.6.	Organizacja i realizacja programów profilaktycznych	liczba osób biorących udział w działaniach	7 830	8 899	9 715	10 417	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8 P10,SP4,SP6,SP7,SP9, SP11,G6, ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10, ZST, ILO, SOSW1,SOSW2), MKRPA	budżet samorządowy, środki zewnętrzne

1.2.7.	Cykliczne spotkania edukacyjne w ramach „Szkoły Cukrzycy”	Liczba osób biorących udział w działaniach	-	147	ok. 45	-	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Prywatna Praktyka Lekarska Poradnia Diabetologiczna	sponsorzy
1.2.8.	Od 2012 r. cykl warsztatów i konsultacji z udziałem specjalistów w zakresie prozdrowotnym	liczba osób biorących udział w działaniach	-	15	33	32	Fundacja „Życ. Nie umierać”, UM	2012 r.: 5 500 zł - budżet samorządowy, 800 zł - środki własne Fundacji 2013 r.: 6 903,50 zł - budżet samorządowy, 2 530 zł - środki własne Fundacji i wkład osobowy, 2014 r.: 5 099,80 zł - budżet samorządowy, 937,62 zł - środki własne stowarzyszenia
1.2.9.	Wykłady o tematyce prozdrowotnej z pomiarem ciśnienia tętniczego i poziomu cukru. Zajęcia na basenie i w siłowni	liczba osób biorących udział w działaniach	-	34	34	32	Polski Związek Głuchych, UM	2012 r. : 2 750 zł - budżet samorządowych, 476,62 zł - środki własne Stowarzyszenia 2013 r.: 5 097,46 zł - budżet samorządowy, 907,27 zł - środki własne Stowarzyszenia 2014 r.: 5 099,80 zł - budżet samorządowy, 937,62 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.2.10	Warsztaty Zauważ Niewidomego	liczba osób biorących udział w działaniach	-	600	587	ok. 350	Polski Związek Niewidomych Okręg Podlaski, UM	2012 r. : 3 000 zł - budżet samorządowych, 2013 r. 5 500 zł - budżet samorządowy oraz środki własne stowarzyszenia

								2014 r. 3 100 zł - budżet samorządowy, 2 200 zł - środki własne Stowarzyszenia
1.2.11	Warsztaty integracyjne dla dzieci i młodzieży z wadą słuchu słyszących rówieśników	liczba osób biorących udział w działaniach	-	-	15	-	Polski Związek Głuchych Oddział Podlaski, UM	2013 r, 2 500 zł – budżet samorządowy
<b>1.3.</b>	<b>Realizacja i wspieranie programów profilaktycznych polegających na wykonywaniu szczepień i badań profilaktycznych w kierunku zapobiegania i wykrycia chorób</b>							
1.3.1.	Program zdrowotny pn. „Matko sprawdź krew swojemu dziecku” polegający na wykonaniu profilaktycznych badań w kierunku wykrycia chorób krwi. Programem objęci byli uczniowie ostatnich klas suwalskich gimnazjów	liczba badanych uczniów	521	447	551	503	NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „NovaLab” w Suwałkach	2011 r.: 8 336 zł - budżet samorządowy, 3 125 zł - NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „NovaLab” 2012 r. : 7 599 zł - budżet samorządowy, 2 235 zł - NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „Nova Lab” 2013 r.: 6 512,82 zł - budżet samorządowy, 5 609,18 zł - NZOZ Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „Nova Lab” 2014 r.: 7 055,06 zł - budżet samorządowy, 4 008 zł - NZOZ ML „NovaLab”

1.3.2.	Badania mammograficzne – Miasto Suwałki włącza się w profilaktyczne badania mammograficzne poprzez udzielanie pomocy w zorganizowaniu badań na terenie Miasta. Udostępniane jest podłączenie do prądu i miejsce parkingowe dla przyjeżdżającego mammobusu.	liczba badanych kobiet	1 221	1 063	1 873	-	Przychodnia Profilaktyki i Diagnostyki Obrazowej T.N.N w Białymstoku	NFZ 2014 r.: firma realizująca badania mammograficzne nie składała sprawozdań do samorządu
1.3.3.	Szkoła rodzenia prowadzona pn. „Studio Świadomych Narodzin – Szkoła Macierzyństwa i Ojcostwa”*, w ramach której uczestniczki zdobywają wiedzę na temat: przygotowania kobiety w ciąży do porodu naturalnego oraz do wypełniania nowej roli związanej z pojawieniem się dziecka, rozwoju płodu, przebiegu ciąży, porodu, położenia i podstawowych problemów dotyczących opieki nad noworodkiem i laktacji, promocji zachowań prozdrowotnych w czasie ciąży, ćwiczeń możliwych do wykonania w sposób nie zagrażających przyszłej matce i dziecku <u>* szkoła prowadzona przez inny podmiot – nazwa nieaktualna</u>	liczba osób	75	75	75	85	Euro – Star Bożena Kozłowska  Szpital Wojewódzki im. dr L. Rydygiera w Suwałkach	2011 r. : 30 000 zł budżet samorządowy, 2 000 zł - Euro – Star 2012 r. : 30 000 zł - budżet samorządowy, 2 000 zł- Euro – Star 2013 r.: 30 000 zł - budżet samorządowy, 2 000 zł - Euro - Star 2014 r.: 30 000 - budżet samorządowy, 17 500 zł - Szpital Wojewódzki im. dr L. Rydygiera
1.3.4.	Szczepienia przeciwko grypie – szczepienia zostały sfinansowane dla osób powyżej 70 roku życia na zasadzie dofinansowania 50% kosztów zakupu szczepionki i całkowitym sfinansowaniu kosztów przeprowadzenia badania lekarskiego i przeprowadzenia szczepienia	liczba zaszczepionych osób	622	506	569	718	NZOZ „PRYMUS” Sp. z o.o.	2011 r. : 9 330 zł - budżet samorządowy 2012 r. : 7 590 zł - budżet samorządowy 2013 r.: 11 380 zł - budżet samorządowy 2014 r.: 14 360 zł - budżet samorządowy



1.3.5.	Szczepienia przeciwko rakowi szyjki macicy – ze szczepień mogły skorzystać wszystkie dziewczęta, które ukończyły 13 lat i były zameldowane na pobyt stały w Mieście Suwałki. Koszt szczepionki (3 dawki) był finansowany z budżetu miejskiego w następujący sposób: – w 100% dla dziewcząt z rodzin, które spełniają kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych; w 50% w pozostałych przypadkach	liczba zaszczepionych dziewcząt	90	82	brak realizato ra	223	NZOZ „PRYMUS” Sp. z o.o.  NZOZ Przychodnia POZdrowie  Praktyka Lekarzy Rodzinnych „NA KLONOWEJ”	2011 r. : 36 720 zł - budżet samorządowy 2012 r. - 26 565 zł 2014 r. - 84 175 zł
<b>2. Opieka i rehabilitacja.</b>								
<b>2.1.</b>	<b>Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne oraz środki pomocnicze polepszające funkcjonowanie w środowisku.</b>							
2.1.1.	Dofinansowano osobom niepełnosprawnym do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny (rowery stacjonarne, łóżka rehabilitacyjne, materace do ćwiczeń, pilki, walki, kliny itp.), przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, protezy kończyn, pionizatory, balkoniki, pieluchomajtki itp.)	liczba udzielonych dofinansowań	733	711	733	698	MOPS	2011 r.: 294 533 zł - PFRON + udział własny wnioskodawców 2012 r.: 356 730 zł. - PFRON + udział własny wnioskodawców 2013 r.: 350 797 zł - PFRON + udział własny wnioskodawców 2014 r.: 430 953,82 zł - PFRON + udział własny wnioskodawców

2.1.2.	<p>Dofinansowano stowarzyszeniom działającym na rzecz osób niepełnosprawnym do zaopatrzenia w następujący sprzęt rehabilitacyjny:</p> <p>2011 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wyposażenie sali do terapii dla dzieci z wadą słuchu - PZG,</li> <li>sprzęt do rehabilitacji na wolnym powietrzu - MTKKF,</li> </ul> <p>2012 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rower stacjonarny - Stowarzyszenie Chorych na Stwardnienie Rozsiane i Osób Niepełnosprawnych,</li> <li>wyposażenie sali do rehabilitacji dzieci z autyzmem - Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów,</li> <li>łóżka rehabilitacyjne - Stowarzyszenie Przyjaciół DPS „Kalina”,</li> <li>sprzęt do rehabilitacji na wolnym powietrzu - MTKKF</li> </ul>	liczba udzielonych dofinansowań	2	4	-	-	MOPS	<p>2011 r.: 17 100 zł - PFRON, 11 400 zł - udział własny ngo</p> <p>2012 r.: 40 029 zł. - PFRON + udział własny wnioskodawców</p>
<b>2.2. Stwarzanie warunków do opieki i rehabilitacji w domu pomocy społecznej</b>								
2.2.1.	<p>2011 r. Dom Pomocy Społecznej zatrudnia techników fizjoterapii. Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na zlecenia lekarskie – 125 osób a ponadto rehabilituje mieszkańców w oparciu o Program rehabilitacji przyłóżkowej z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej – 36 osób oraz ćwiczenia indywidualne usprawniające -84 osoby, z zabiegów fizykalnych korzystało 58 osób</p> <p>2012 r. Dom Pomocy Społecznej zatrudnia techników fizjoterapii. Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na zlecenia lekarskie – 129 osób a ponadto rehabilituje mieszkańców w oparciu</p>	liczba osób	średniorocznie każdy mieszkaniec korzysta z min. 2 propozycji rehabilitacyjnych	średniorocznie każdy mieszkaniec korzysta z min. 2 propozycji rehabilitacyjnych	średniorocznie każdy mieszkaniec korzysta z min. 2 propozycji rehabilitacyjnych	średniorocznie każdy mieszkaniec korzysta z min. 2 propozycji rehabilitacyjnych	DPS	wydatki bieżące

	<p>o Program rehabilitacji przyłóżkowej z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej – 42 osoby oraz ćwiczenia indywidualne usprawniające - 98 osób, z zabiegów fizykalnych korzystało 41 osób</p> <p>2013 r.</p> <p>Dom Pomocy Społecznej „Kalina” zatrudnia techników fizjoterapii, a rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na zlecenia lekarskie. W br. – 136 osób korzystało z zabiegów rehabilitacyjnych, ponadto rehabilitacja mieszkańców realizowana była w oparciu o Program rehabilitacji przyłóżkowej z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej – 51 osób oraz ćwiczenia indywidualne usprawniające - 88 osób; z zabiegów fizykalnych korzystało 51 osób</p> <p>2014 r.</p> <p>Dom Pomocy Społecznej „Kalina” zatrudniał 4 techników fizjoterapii, a rehabilitacja lecznicza prowadzona była na zlecenie lekarskie, przy czym – 129 osób korzystało z zabiegów w pomieszczeniach rehabilitacyjnych, 32 osoby korzystały z rehabilitacji przyłóżkowej w ramach programu autorskiego pracowników Domu pod nazwą „Rehabilitacja przyłóżkowa z elementami psychoterapii i terapii zajęciowej, 89 osób korzystało z indywidualnych ćwiczeń usprawniających, a 42 osoby z zabiegów fizykalnych</p>							
<b>2.3.</b>	<b>Stwarzanie warunków do opieki krótkoterminowej, długoterminowej i rehabilitacji w placówkach świadczących takie usługi, w tym zakładzie opiekuńczo – leczniczym lub zakładzie pielęgnacyjno – opiekuńczym.</b>							
2.3.1.	<p>Utworzenie Psychiatrycznego Zakładu Pielęgnacyjno – Opiekuńczego.</p> <p>Udzielanie świadczeń zdrowotnych</p>	liczba osób objętych opieką	25	30	50	64+92	Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach	2011 r. : w ramach dotacji z budżetu Województwa Podlaskiego,

	w Zakładzie Pielęgnacyjno Opiekuńczym Psychiatrycznym i dziennym Oddziale Psychiatryczno-Rehabilitacyjnym. Organizacja działań i przedsięwzięć o profilu terapeutycznym, rehabilitacyjnym i opiekuńczym							2012 r. : 794 214 zł - kontrakt z NFZ 2013 r.: w ramach kontraktu z NFZ, środki własne 2014 r.: w ramach kontraktu z NFZ, środki własne
2.3.2.	Objęcie opieką pacjentów poprzez świadczenie usług medycznych w n/w formach: <ul style="list-style-type: none"> <li>• hospicjum stacjonarne i Zakład Opiekuńczo – Leczniczy,</li> <li>• hospicjum domowe,</li> <li>• pielęgniarska opieka długoterminowa,</li> <li>• domowa wentylacja mechaniczna,</li> <li>• żywienie dojelitowe i pozajelitowe</li> </ul>	liczba osób objętych opieką					SP Zespół Opieki Paliatywnej w Suwałkach	2011 r.: 3 106 026,70 zł w ramach kontraktu z NFZ 2012 r.: 3 381 344,30 zł w ramach kontraktu 2013 r.: 3 626 124,40 zł w ramach kontraktu 2014 r.: 3 612 713,90 zł w ramach kontraktu z NFZ
<b>2.4.</b>	<b>Wspieranie działań do utworzenia poradni geriatrycznej</b>							
2.4.1.	Utworzenie od 01.01.2012 r. Dziennego Oddziału Geriatrycznego. Udzielanie świadczeń zdrowotnych w Oddziale Dziennym Geriatrycznym. Organizacja działań i przedsięwzięć o profilu terapeutycznym i rehabilitacyjnym	Liczba osób objętych poradami	-	57	65	69	Specjalistyczny Psychiatryczny SP ZOZ w Suwałkach	2012 r.: 226 260 zł w ramach kontraktu z NFZ 2013 r.: w ramach kontraktu z NFZ, środki własne 2014 r.: w ramach kontraktu z NFZ, środki własne

**Cel szczegółowy 4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich integracja ze środowiskiem.**

L.p.	Kierunek/Krótki opis działań	Wskaźniki	Liczbowe określenie wskaźników				Realizatorzy	Kwota i źródła finansowania
			2011	2012	2013	2014		
<b>1. Rozpoznawanie i zapewnianie właściwych form kompleksowej pomocy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej</b>								
<b>1.1.</b>	<b>Diagnozowanie potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej</b>							
1.1.1.	Kierowanie dzieci kwalifikujących się do uzyskania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej	liczba osób objętych działaniami	344	330	261	391	jednostki oświatowe (P3,P6,P8,SP4,SP6,SP9, SP11,ZS2,ZS3,ZS4,ZST, ZS8,ZS9,ZS10,ILO,SOS W1,SOSW2)	budżet samorządowy
1.1.2.	Kierowanie dzieci kwalifikujących się do uzyskania opinii do Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej	liczba osób objętych działaniami	923	859	741	1 402	jednostki oświatowe (P2,P3,P6,P7,P8,SP4,SP6, SP9,SP11,ILO,ZS1,ZS2,Z S3,ZS4,ZST, ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10)	budżet samorządowy
1.1.3.	Posiedzenia zespołów wychowawczych oraz analizowanie dysfunkcji i zaburzeń uczniów, rozpoznawanie ich indywidualnych potrzeb rozwojowych, tworzenie Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych (IPET)	liczba osób objętych działaniami	582	678	655	783	jednostki oświatowe (P2,P3,P5,P6,P8,SP4,SP6, ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,Z S8,ZS9,ZS10,ZST, SOSW1,SOSW2)	budżet samorządowy
1.1.4.	Opracowanie Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia	liczba osób objętych działaniami	749	1 015	781	-	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P8,SP 4, ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS6,ZS 7, ZS8,ZS9,ZS10,ZST,ILO, SOSW2)	budżet samorządowy
1.1.5.	Muzeum Okręgowe w Suwałkach aktywnie włącza się w edukację dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Od 18 lat są organizowane lekcje i warsztaty muzealne, które są przystosowane do warunków percepcyjnych danego ucznia, a pracownicy muzealni starają się w sposób czytelny i zrozumiały przekazać treści historyczne,	liczba osób objętych działaniami	-	-	300	351	Muzeum Okręgowe w Suwałkach	budżet samorządowy

	archeologiczne, etnograficzne, ze sztuki i literatury. Osoby niepełnosprawne dorosłe również uczestniczą w podobnych zajęciach i tak jak dzieci i młodzież uczestniczą w inscenizacjach, questach, pokazach, konkursach, zwiedzają z przewodnikiem wystawy stałe i czasowe. Z reguły wszystkie zajęcia są bezpłatne na co wyraża zgodę Dyrektor Muzeum							
<b>1.2.</b>	<b>Kompensowanie zdiagnozowanych deficytów rozwojowych m.in. zdrowotnych, edukacyjnych i wychowawczych dzieci i ich rodzin</b>							
1.2.1.	Udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach wyrównawczych	liczba osób objętych działaniami	345	132	165	124	jednostki oświatowe (P1,P2,P3,P4,P5,P6,P7,P8 P10,SP4,SP6,SP9,SP11,G 6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4, ZS6,ZS7,ZS8,ZS9,ZS10,Z ST,SOSW1,SOSW2)	budżet samorządowy
1.2.2.	Udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach rewalidacyjnych	liczba osób objętych działaniami	310	288	254	339	jednostki oświatowe (SP4,SP6,SP9,SP11,ZS3,Z S4,ZS10,SOSW1,SOSW2)	budżet samorządowy
1.2.3.	Udział dzieci w zajęciach socjoterapeutycznych	liczba osób objętych działaniami	149	77	189	195	jednostki oświatowe (P2,SP4,SP6,ZS2,ZS3,ZS4 ,ZS6,ZS7,ZS8,ZS10, ZST)	budżet samorządowy
1.2.4.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych w procesie dydaktycznym oraz współpraca z instytucjami pomocowymi	liczba osób objętych działaniami	664	815	632	1 434	jednostki oświatowe (P2,P3,P4,P5,P6,P8,SP4, SP6,SP9,SP11,G6,ILO,ZS 1,ZS3,ZS4,ZST,ZS6,ZS7, ZS8,ZS9,ZS10,SOSW2), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, PP-P	budżet samorządowy
1.2.5.	Udział dzieci w zajęciach logopedycznych	liczba osób objętych działaniami	655	482	769	929	jednostki oświatowe (P1, P2,P3,P4,P5,P6, P7,P8,P10,SP4,SP6,SP9,S P11,ZS3,ZS7,ZS8,ZS10,S OSW2)	budżet samorządowy
<b>1.3.</b>	<b>Poradnictwo dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin</b>							
1.3.1.	Spotkania z uczniami niepełnosprawnymi i ich rodzicami konsultacje w celu opracowania form	liczba porad	510	370	607	568	jednostki oświatowe (P4,P8,SP4,SP6,SP9,SP11, G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,ZS	budżet samorządowy

	pomocy							4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,SOSW1)	
1.3.2.	Poradnictwo indywidualne oraz konsultacje dla uczniów niepełnosprawnych w zakresie trudności szkolnych oraz poradnictwa zawodowego, a także adaptacji i funkcjonowania w grupie	liczba osób objętych działaniami	555	436	459	498	jednostki oświatowe (P4,P8,SP4,SP6,SP9,SP11, G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3, ZS4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,SOSW1,SOSW2)	budżet samorządowy	
<b>1.4.</b>	<b>Dostosowanie programów nauczania oraz metod do możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży niepełnosprawnej</b>								
1.4.1.	Indywidualizacja procesu nauczania dziecka	liczba osób objętych działaniami	579	353	378	553	jednostki oświatowe (P3,P6,P8,SP4,SP6,SP7,S P9,SP11,ILO,ZS1,ZS2,ZS 3,ZS4,ZS6,ZS7,ZS8,ZS9, ZS10,ZST,SOSW1, SOSW2)	budżet samorządowy	
1.4.2.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych	liczba osób objętych działaniami	672	197	632	414	jednostki oświatowe (P4,SP4,SP6,SP7,SP9,SP1 1,G6,ILO,ZS1,ZS2,ZS3,Z S4,ZST,ZS6,ZS7,ZS8, ZS9,ZS10,SOSW2)	budżet samorządowy	
1.4.3.	Dostosowanie warunków na egzaminie maturalnym, gimnazjalnym do możliwości uczniów niepełnosprawnych	liczba osób objętych działaniami	18	24	41	42	jednostki oświatowe (G6,ZS1,ZS2,ZS3,ZS4,ZS 6,ZS8,ZS10)	budżet samorządowy	
<b>2. Rozwijanie systemów wsparcia na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich rodzin.</b>									
<b>2.1.</b>	<b>Tworzenie (zgodnie z zapotrzebowaniem) oddziałów integracyjnych i specjalnych w jednostkach oświatowych</b>								
2.1.1.	Oddziały specjalne	liczba oddziałów	31	29	30	31	jednostki oświatowe (SOSW1,SOSW2)	budżet samorządowy	
2.1.2.	Oddziały integracyjne	liczba oddziałów	27	27	28	31	jednostki oświatowe (P8,SP11,ZS3,ZS10)	budżet samorządowy	
<b>2.2.</b>	<b>Rozwój ośrodków prowadzących wczesne wspomaganie</b>								
2.2.1	Rozwój ośrodków prowadzących wczesne wspomaganie	liczba ośrodków,	3	2	2	5	(P8, SOSW 1, Centrum Terapii „ Jesteśmy Razem”, NPPP, NTSP „Bajka”)	budżet samorządowy	
		liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie	83	88	97	140			
<b>2.3.</b>	<b>Umożliwienie do korzystania z prawa do powszechnej edukacji.</b>								

2.3.1.	Zapewniono bezpłatny dowóz na zajęcia szkolne dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej środkami transportu, przystosowanymi do świadczenia tego typu usług (3 samochody)	liczba dzieci i młodzieży, której zapewniono bezpłatny transport i opiekę	ok. 40	ok. 40	34	36	PGK, MOPS	2011 r.: 202 106 zł - budżet samorządowy, 2012 r.: 210 270 zł - budżet samorządowy, 2013 r.: 212 651,83 zł - budżet samorządowy, 2014 r.: 208 489,77 zł - budżet samorządowy i środki własne przewoźnika,
<b>2.4.</b>	<b>Rozwój placówek specjalistycznych</b>							
2.4.1.	Funkcjonowanie Niepublicznej Terapeutycznej Szkoły Podstawowej „Bajka”	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	1/9	1/15	1/18	1/29	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	2011 r. 202 580 zł budżet samorządowy 2012 r. 331 635 zł budżet samorządowy, 5 900 zł budżet centralny 2013 r. budżet samorządowy 2014 r. budżet samorządowy
2.4.2.	Realizacja projektu „Sam powiem czego chcę – pomoc dzieciom autystycznym w komunikacji społecznej”	liczba dzieci i młodzieży	-	9	-	-	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	30 000 zł - EFS
2.4.3.	Organizacja wypoczynku letniego, terapii, arteterapii i hipoterapii	liczba dzieci	-	9	-	1/29	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	2012 r. 2 500 zł - budżet samorządowy, 3 000 zł - Fundacja Banku Zachodniego WBZ S.A. 2014 r. budżet samorządowy



2.4.4.	Indywidualizacja procesu nauczania dziecka	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
2.4.5.	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
2.4.6.	Udział dzieci w zajęciach logopedycznych	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
2.4.7.	Udział dzieci niepełnosprawnych w zajęciach rewalidacyjnych	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/18	1/29	NTSP „Bajka”	budżet samorządowy
2.4.8.	2013 r. Udział dzieci w wycieczce do Augustowa w ramach realizacji oferty Zadania publicznego, dotyczącego zorganizowania aktywnego wypoczynku mieszkańców Suwałk 2014 r. Udział dzieci w wycieczce do Giżycka w ramach realizacji „Zielonej Szkoły”	liczba placówek, liczba dzieci i młodzieży	-	-	1/15	1/29	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, NTSP „Bajka”	budżet samorządowy, środki własne organizacji
2.4.9.	Organizacja I i II Bajkowego Pikniku dla dzieci niepełnosprawnych	liczba dzieci	-	-	134	200	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	środki własne organizacji
2.4.10.	Organizacja I Turnieju Bowlingowego Dzieci Niepełnosprawnych	liczba dzieci	-	-	-	50	NTSP „Bajka”	2 500 zł - lokalni sponsorzy, Centrum Handlowe Plaza
2.4.11.	Dwudniowa wycieczka do Warszawy	liczba uczestników	-	-	-	36	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	środki własne organizacji, 5 000 zł - dofinansowanie FIO
2.4.12.	Organizacja konsultacji dla rodziców „Grupa wsparcia rodzica dziecka autystycznego”	liczba uczestników	-	-	-	20	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów	środki własne organizacji
2.4.13.	Organizacja oddziałów przedszkolnych przy NTSP „Bajka”	liczba oddziałów/liczba uczniów	-	-	-	2/8	NTSP „Bajka”	budżet samorządowy

2.4.14.	Światowy Dzień Autyzmu „Zapał się na niebiesko dla autyzmu” - konferencja	liczba uczestników	-	-	-	150	Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów, NTSP „Bajka”	środki własne organizacji
<b>2.5.</b>	<b>Prowadzenie kampanii informacyjnej, zwiększającej świadomość rodziców w zakresie wykrywania nieprawidłowości i rozwoju dzieci</b>							
2.5.1.	Psychoedukacja rodziców na terenie szkół w obszarze wspierania dzieci z trudnościami w uczeniu się i emocjonalnymi	liczba osób objętych działaniami	405	390	1 245	1 026	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	budżet samorządowy
2.5.2.	Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców prowadzone na terenie Poradni	liczba osób objętych działaniami	40	56	27	35	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	budżet samorządowy